

LYNN AUSTIN

HET *Huis*
VAN MIJN
Moeder
ROMAN

Vier generaties, vier vrouwen – elk op zoek
naar een beter bestaan dan dat van hun moeder.

Lynn Austin

Het huis van mijn moeder

Roman

Vertaald door Roelof Posthuma

KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

‘...geef mij armoede noch rijkdom, voed mij met het brood mij
toebedeeld; opdat ik, verzadigd zijnde, U niet verloochene en
zegge: “Wie is de Here?” noch ook, verarmd zijnde, stele en mij
aan de naam van mijn God vergrijpe.’

Spreuken 30:8-9

DEEL EEN

Kathleen en Joëlle

2004

Bethesda, Maryland

Het zou niet de eerste keer zijn dat Kathleen Seymour het huis verliet om nooit terug te keren. Na de dag die zij beleefd had, was de verleiding groot om al haar kleding in te pakken, in haar Lexus te stappen en zo ver weg te rijden als een volle benzine-tank haar brengen wilde. Afgaande op het weinige dat zij van haar voorouders wist, was het bijna een familietraditie om weg te trekken als het allemaal te moeilijk werd en ergens in een andere stad een nieuw leven te beginnen. Als de grote jongens van de Getuigen Beschermingsprogramma's een paar tips wilden hebben hoe je een nieuwe identiteit kon opbouwen op een nieuwe plek, zouden ze Kathleens familie om raad kunnen vragen. Zij waren experts op dat gebied.

'Ik ga weg en ik kom nooit meer terug!' brulde haar zestienjarige dochter Joëlle. Het klonk als de echo van Kathleens eigen gedachten. Joëlle bonkte met groot misbaar de trap op, maar de dikke bekleding smoorde haar woedende gestamp.

'Doe geen moeite!' riep Kathleen naar boven. 'Ik vertrek als eerste!'

Als antwoord knalde Joëlle haar deur zo hard dicht dat de theekopjes in de eetkamer stonden te rinkelen.

'Ik ben het zo langzamerhand meer dan beu, Joëlle,' schreeuwde Kathleen, om direct daarna een hand voor haar mond te slaan. Ze had dezelfde woorden geschreeuwd als die haar moeder altijd gebruikte, op dezelfde toon. Wanneer was zij in haar moeder veranderd?

Ze liet zich bij de keukentafel op een stoel zakken omdat ze niet meer op haar benen kon staan. Ze waren al gaan trillen toen

ze een paar uur eerder een aanvaring had met haar baas. Nadat ze het kantoor was uitgestormd, was ze met de grootste moeite tot de parkeerplaats overeind gebleven. Het was maar goed dat ze al in haar wagen zat en haar pumps met hoge hakken had uitgetrokken toen de politie via haar mobiele telefoon belde. Anders was ze misschien ter plaatse in elkaar gezakt.

Mevrouw Seymour? U spreekt met Marks van de stedelijke politie. We hebben uw dochter, Marie Seymour, in hechtenis genomen...

Na dat moment herinnerde Kathleen zich niet veel meer. Op een of andere manier was ze naar het winkelcentrum gereden, had ze het kantoor van de bewaking gevonden en had ze zweetend een tenenkrommend gesprek gehad met Marks en een agent in burger die Joëlle betrap had toen zij een lippenstift van zeven dollar uit het cosmeticarek stal. Het had allemaal een nachtmerrie geleden, vooral de manier waarop Joëlle op het hele gebeuren reageerde. Ze had geen spoor van spijt getoond terwijl ze onderuit op haar stoel hing, de armen over elkaar, haar blik afgewend en haar voet ontspannen op en neer wiegend – mooie Joëlle, met haar notenbruine haar dat Kathleen zo sterk aan haar vader deed denken. Maar het laatste waar Kathleen in die omstandigheden behoefte aan had, was de herinnering aan haar vader.

Gelukkig had ze de bedrijfsleider ervan kunnen weerhouden aangifte te doen omdat het Joëlles eerste vergrijp was. Maar ze kreeg wel een winkelverbod voor een jaar, en als zij nog eens betrap zou worden, zou ze direct naar het politiebureau moeten en een strafblad oplopen. Kathleen had Marks wel op beide wangen willen kussen.

‘Waar zijn je vriendinnen?’ vroeg Kathleen aan Joëlle toen ze eindelijk weg mochten. ‘Je was toch met Colleen en Stacey naar het winkelcentrum gegaan?’

Joëlle keek om zich heen. ‘Ze zijn ervandoor gegaan toen ik betrap werd.’

‘Lekkere vriendinnen.’

‘Kun je me bij Colleens huis afzetten?’ vroeg Joëlle toen ze bij de auto kwamen.

Kathleen staarde haar vol ongeloof aan. ‘Ben jij wel goed bij je hoofd?’

Joëlle liet zich op de passagiersstoel zakken en sloeg het portier hard dicht. Ze deed haar veiligheidsgordel niet om en negeerde het irritante waarschuwingspiepje. Toen ze aanstalten maakte om de autoradio aan te zetten, duwde Kathleen haar hand weg.

‘Laat dat ding uit – en doe je gordel om!’

‘Alsof het jou wat kan schelen wat er met mij gebeurt!’

Kathleen voelde hoe ze haar zelfbeheersing begon te verliezen. Ze startte de motor en reed met gierende banden weg van de parkeerplaats. ‘Waarom doe je zoiets doms, Joëlle? Hoe haal je het in je hoofd? Je krijgt elke week vijftig dollar zakgeld – wat bezielt je om een lippenstift van zeven dollar te stelen?’

Joëlle haalde haar schouders op. ‘Stelt toch niets voor. Ze hebben me laten gaan.’

Na die opmerking ontaardde de rit naar huis in een schelden schreeuwpartij die eindigde met Joëlles dreigement om weg te gaan en nooit meer terug te komen. Kathleen had ooit precies dezelfde woorden gebruikt – hoeveel jaar geleden was dat? Maar zij had haar dreigement ook waargemaakt.

Kathleens handen trilden nog toen ze haar mobiele telefoon van de keukentafel pakte om haar man te bellen. Gelukkig nam hij zelf op en hoefde ze geen bericht in te spreken. ‘Wat is er, Kath?’

‘Je moet naar huis komen,’ antwoordde ze met een gebroken stem.

‘Kun je me iets meer zeggen? Ik heb het nogal druk, en...’

‘Joëlle is op winkeldiefstal betrapt.’ Haar tranen begonnen te vloeien, tranen van woede, onbegrip en verdriet. Ze hilde eerst in stilte, maar toen ze naar de deur van de koelkast keek, met daarop het briefje dat Joëlle die avond iets lekkers moest mee-

nemen naar de jeugdgroep van de kerk, begon ze te snikken.

‘Ik kom eraan,’ zei Mike rustig.

Hij kwam net op tijd om Joëlle tegen te houden, die met haar rugzak en een volgepropte koffer van de trap stommelde. ‘Ik laat jou niet zomaar weglopen, liefje,’ zei hij kalmerend. ‘Kom mee naar boven, dan praten we erover.’

Kathleen vroeg zich af of Mike haar ook zou hebben tegengehouden als zij met een koffer naar beneden was gekomen in plaats van Joëlle. Ze luisterde naar hun stemmen die van boven klonken en voelde jaloezie om de relatie die zij hadden; ze besefte dat zij het weer eens verprutst had. Zij en Joëlle maakten evenveel ruzie als Kathleen vroeger met haar eigen moeder – misschien nog meer. Kathleen beloofde zichzelf keer op keer dat ze haar best zou doen om een betere, zorgzamere moeder te zijn, maar ze wist niet hoe en waar ze moest beginnen.

Ze pakte de ingelijste foto die in de keuken stond: een kiekje dat in de winter tijdens hun skivakantie in Colorado was gemaakt. Ze glimlachten alle drie, hun ogen half dichtgeknepen tegen het felle zonlicht en hun gezichten dicht bij elkaar in een zeldzaam moment van verbondenheid. Een gezinnetje uit een fotoalbum. Mikes gebruikelijke zorgrimpels waren ontspannen tot lachrimpels en zijn stugge, staalgrijze haar ging schuil onder een ski-petje dat hem jonger deed lijken dan zijn achtenvijftig jaar. Kathleen zelf was gewend te horen dat zij er jonger uitzag dan haar vierenvijftig jaar – dankzij regelmatige training in het fitnesscentrum en een creatieve kapper die haar lichtbruine haar modieus hield en vrij van het oprukkende grijs. Ze was achtendertig geweest toen Joëlle werd geboren, na jaren van dokteren en bidden. Ze had zich heilig voorgenomen er voor haar dochter jong uit te blijven zien, maar vandaag voelde ze zich als de oude heks uit een akelig sprookje.

Joëlles roodbruine haar was op de foto één massa van natuurlijke krullen, om een gezicht dat nog steeds de zachtheid en onschuld van het kind bezat, maar ook de belofte van vrouwe-

lijke schoonheid en sensualiteit inhield. ‘O God, help ons,’ zuchtte Kathleen met haar ogen dicht. Joëlle was nog maar zestien en raakte nu al in moeilijkheden – wie weet wat er allemaal nog op hen afkwam.

‘Ik heb haar gekalmeerd,’ zei Mike toen hij een uur later naar beneden kwam. Hij had zijn das losgetrokken en de mouwen van zijn gesteven, witte overhemd opgerold. ‘Maar ik denk wel dat je even met haar moet praten om haar te laten weten dat je nog van haar houdt.’

‘Ik ben op dit moment ontzettend kwaad,’ antwoordde Kathleen met een gespannen stem. Ze had eindelijk de kracht gevonden om haar stoel van de keukentafel weg te duwen en wat klikjes in de magnetron op te warmen, bij wijze van avondeten – hoewel eten wel het laatste was waar ze zin in had. Ze had haar mantel en schoenen niet uitgedaan, alsof ze nog steeds met het idee speelde om het huis te verlaten.

‘We hebben haar alles gegeven wat ze maar wilde, Mike, maar ze is zo ondankbaar. Toen ik zo oud was als zij, kon ik alleen maar dromen van zo’n leventje. Ik kan gewoon niet geloven dat ze dat allemaal op het spel zet voor een onnozele lippenstift. Waarom doet ze zoiets doms? Ze krijgt zoveel zakgeld dat ze wel een dozijn lippenstiften kan kopen.’

‘Misschien probeert ze jouw aandacht te trekken.’

Zijn woorden waren als een klap in haar gezicht. ‘Hoe durf je dat tegen mij te zeggen? Jij bent degene die altijd weken van huis is! En ik ben degene die er altijd voor haar is!’ Ze greep haar handtas van de tafel, viste de autosleutels eruit en liep naar de achterdeur.

‘Niet vluchten, Kathleen. Dit is een probleem waar je beter niet voor kunt weglopen.’

Ze draaide zich met een ruk om. ‘Ik loop niet weg – hoewel ik toegeef dat het verleidelijk is! Ik ga alleen maar naar buiten om wat frisse lucht te krijgen!’

Hij griste de autosleutels uit haar hand. ‘Ga niet achter het

stuur zitten. Je kunt op dit moment niet rijden.’

Kwaad liep ze tot het eind van hun straat en weer terug. Haar pumps deden te veel pijn om verder te lopen. Er heerste rust in de gegoede woonwijk, waar de kinderen op een warme zomeravond nooit met hun fietsen over straat reden of slagbal speelden. Ze hoefde zich geen zorgen te maken dat nieuwsgierige burens de ruzie met Joëlle hoorden of zich afvroegen waarom zij in haar nette katoorkleding de straat op en neer beende. De huizen lagen ver van elkaar af, gescheiden en afgeschermd door grote tuinen met bomen en struiken. Alle geluiden van buitenaf werden bovendien gesmoord door het zoemen van airconditioners en pompinstallaties van zwembaden.

Op de terugweg bleef Kathleen bij haar brievenbus staan en haalde er een dikke stapel reclamefolders, nieuwsbrieven en andere ongevraagde post uit. Dat er een handgeschreven envelop tussen zat, was tegenwoordig zo'n uitzonderlijke gebeurtenis dat de brief op haar af leek te springen. Ze keek wie de afzender was en zag de naam en het adres van haar zus in Riverside, New York, waar zij waren opgegroeid. Waarom schreef Annie haar? Ze scheurde de envelop open.

Er zat een schreeuwerige uitnodiging in, versierd met ballonnen en feesthoedjes. Het leek wel een kaartje uit de knakenzaak. Ze las de boodschap, en las hem nog een keer om er zeker van te zijn dat ze zich niet vergiste: haar zus organiseerde een feestje voor hun vader. *Probeer alsjeblieft te komen, Kathy*, stond er onder aan de uitnodiging. *Het zou zoveel betekenen voor papa*.

‘Dat is de druppel,’ mompelde Kathleen. Ze liep de oprijlaan op en ging naar binnen, terwijl ze probeerde haar vaders aanstekelijke glimlach niet te zien en zich niet te herinneren hoe gelukkig ze zich altijd voelde als hij haar in zijn sproeterige armen optilde en ‘mijn Kathy’ noemde. Zorgeloze papa met zijn notenbruine haar. Maar misschien was hij nu wel kaal. Ze had hem tenslotte al vijfendertig jaar niet meer gezien.

Maar ze kon niet naar haar ouderlijk huis teruggaan – nu niet,

en nooit. Alleen de gedachte al dat ze naar Riverside zou gaan, maakte dat ze haar gezicht van schaamte wilde verstoppen. Ze zou langs haar oude middelbare school moeten rijden, waar ze vier jaar lang met gebogen hoofd had rondgelopen, in de hoop dat niemand haar zou zien en niemand haar zou naroeppen met 'pietjes-Kathy' of, erger nog: 'Kathy de Commie'. Nee, ze was ooit weggelopen en zou nooit terugkeren... en al zeker niet voor haar vader.

Kathleen gooide de uitnodiging in de prullenbak onder de gootsteen en legde de rest van de post voor Mike op tafel. Hij deed zich te goed aan een restje van de afhaalchinees en las de *Washington Post*. 'Ik ga naar bed,' zei ze. 'Ik wil deze hele dag gewoon vergeten.'

'Ho, ho, wacht eens even, Kath. Wil je niet eerst iets eten?'

'Ik heb geen trek.' Ze liep naar de keukendeur en draaide zich om. 'Trouwens, ik heb vanmiddag ruzie gehad met mijn baas, nog voor dat geval met Joëlle. Ik ben het kantoor uitgelopen. Het zou kunnen dat ik nu geen baan meer heb.'

Ze wachtte Mikes antwoord niet af, maar liep de trap op naar hun grote slaapkamer en nam een lange, hete douche. Het was een meer dan slechte dag. Kathleens zorgvuldig opgebouwde leven viel als een kaartenhuis in elkaar en ze wist niet wat ze ertegen kon doen. Ze dacht aan de figuur van Job uit de Bijbel, die klaagde dat hetgeen hij het meest vreesde waarheid was geworden. Kathleens grootste angst leek veel op die van hem: zij was bang dat alles waar zij voor gewerkt had en iedereen van wie zij hield van haar zou worden afgenomen.

Tijdens het douchen liet ze haar tranen de vrije loop. Toen ze de slaapkamer weer in liep, zat Mike op het bed. 'Ik heb dit tussen het afval gevonden,' zei hij, zwaaiend met de felgekleurde uitnodiging. 'Wilde je die echt weggooiën?'

Ze zuchtte diep. 'Ik zou hem door de papiervernietiger hebben gehaald, als we die hadden.'

Kathleen stapte in haar auto en liet haar hoofd tegen het stuur zakken terwijl haar tranen stroomden. Ze werkte al meer dan twintig jaar voor de Impost Corporation en had zich opgewerkt van boekhoudster tot procuratiehoudster tot financieel directeur. Ze werd door verdriet overmand nu het langzaam tot haar doordrong wat zij in een oogwenk allemaal had verloren. Terwijl ze het gesprek met haar baas die morgen in gedachten overdeed en peinsde wat ze had kunnen doen om het anders te laten aflopen, bleef ze ervan overtuigd dat haar beslissing de juiste was geweest. Het ging om morele kwesties, maar dat zij gelijk had maakte de pijn er niet minder om.

Ze ging weer rechtop zitten, bang dat iemand haar zou zien, en veegde de tranen voorzichtig met haar vingertoppen weg. Ze haalde diep adem, alsof de lucht haar verdriet kon verdringen, en liet het met een zucht weer ontsnappen. Toen ze haar zelfbeheersing had teruggevonden, pakte ze de mobiele telefoon en belde Mike. Hij nam direct op en ze begreep dat hij op haar telefoontje had zitten wachten.

‘Hallo, met mij,’ zei ze met een brok in haar keel. ‘Ik ben nu dus officieel werkeloos.’

Het bleef even stil aan de andere kant van de lijn. Kathleen hoorde aan de achtergrondgeluiden dat hij niet op kantoor was, maar op een bouwplaats. Ze zag voor zich hoe hij zijn hoofd met de gele veiligheidshelm triest liet zakken en zijn ogen sloot, zoals zij ook had gedaan. ‘Het spijt me verschrikkelijk voor je, Kathy,’ mompelde hij uiteindelijk. ‘Gaat het een beetje? Waar ben je?’

‘Op de parkeerplaats bij mijn werk. Ik moet eigenlijk weer naar binnen om mijn spullen te pakken, maar...’

‘Laat dat rusten,’ zei hij toen haar stem brak. ‘Dat kan wel op een andere dag. Vertel me wat er gebeurd is.’

Ze liet haar hoofd tegen de hoofdsteen rusten en wisselde haar telefoon van links naar rechts terwijl ze haar oorbellen uitdeed. De vorige avond hadden zij en Mike uitvoerig over haar dilemma gepraat en zij waren tot de conclusie gekomen dat haar verzet tegen haar jonge baas gerechtvaardigd was. Als zij haar baas alleen maar had kunnen overtuigen om de zaken net zo te zien als zij.

‘Ik heb hem uitgelegd dat alles anders is sinds de nieuwe regelgeving voor bedrijfsboekhoudingen van kracht is geworden en dat ik in goed geweten geen goedkeuring kon geven voor het Danbury project. Hij dwong mij toe te geven dat hij, technisch gesproken, inderdaad geen enkele wet overtrad – en dus draaide het uiteindelijk alleen nog om mijn christelijke overtuiging. We zaten in een impasse en hij vertelde me dat hij mijn ontslagaanvraag zou aanvaarden.’

‘Je hebt het juiste besluit genomen,’ zei Mike rustig.

‘Ja – maar zo voelt het absoluut niet. Dit zou nooit gebeurd zijn als zijn vader nog algemeen directeur was geweest, maar...’ Kathleen staarde door de voorruit en haar tranen vervormden de roze en rode bloemen van de struiken langs de uitrit. Schokkend haalde ze nog eens diep adem. Ze moest haar huilbuien lang genoeg bedwingen om naar huis te rijden. ‘Het ziet er naar uit dat ik die headhunter moet bellen die jouw vriend vorig jaar in de arm nam. Ik moet op zoek naar een andere baan.’

‘Ik denk dat je moet wachten, Kathy. Neem even de tijd. Je krijgt een gouden handdruk van Impost, en je hebt nog recht op vakantiedagen, is het niet? Misschien is het beter dat Joëlle niet de hele zomer alleen zit.’

Kathleen had haar problemen met Joëlle even naar de achtergrond weten te verdringen toen ze zich op de moeilijkheden op haar werk concentreerde. Maar nu sprong de pijn om wat haar dochter had gedaan weer te voorschijn, als een inbreker die zich

achter een deur had schuilgehouden, en trof haar als een dreun in haar maag.

‘Dus ik word vanaf nu de oppasser van Joëlle? Geweldig. En wat moeten wij de hele dag samen doen? Winkelen is er niet bij, zoals je weet.’

Mike reageerde niet op haar sarcasme. ‘Afgelopen zondag vroegen ze in de kerk vrijwilligers voor de vakantie-Bijbelschool. Als jij en Joëlle nu eens...’

‘Natuurlijk! Wij zijn fantastische voorbeelden. De andere moeders vinden het vast geweldig dat ik hun kinderen les geef terwijl ik mijn eigen kind niet eens onder controle heb!’

Mike bleef lang stil en Kathleen kreeg spijt van haar bittere woorden. Het speet haar dat ze hem als uitlaatklep voor haar woede en verdriet gebruikte, maar tegelijk was ze zo dankbaar dat hij naar haar wilde luisteren. Ze hoorde hem zuchten.

‘Ik begrijp dat je gekwetst bent, Kathleen, maar reageer het niet af op Joëlle.’

‘Het spijt me... maar ik maak me zo’n zorgen om haar. Ik ben zo bang voor wat er van haar gaat worden...’ De tranen die zij onder controle dacht te hebben, begonnen weer te stromen.

‘Ho, ho, luister, Kathleen. Ik maak mij ook zorgen, maar ze is echt geen beroepskrimineel, hoor.’

Nog niet. Kathleen kon de woorden maar ternauwernood inhouden.

‘Ik heb vanmorgen met Al Lyons van de mannengebedsgroep over Joëlle gepraat,’ ging hij verder. ‘Hij werkt bij het centrum voor christelijke hulpverlening en...’

‘Dat meen je niet! Ik wil niet dat de hele gemeente weet wat er bij ons thuis gebeurt!’ Kathleen was verbijsterd. Ze wist dat het lichaam van Christus hulp en troost diende te bieden in moeilijke tijden, maar ze ging liever dood dan dat ze haar eigen noden en angsten met de leden van haar gemeente zou moeten delen. Ze stond bekend als een overtuigd christen, een sterke vrouw die de zaken onder controle had en een onwankelbaar

geloof bezat. De gedachte dat mensen zouden horen wat Joëlle gedaan had, joeg haar de rillingen over de rug.

‘Al is een professionele hulpverlener,’ zei Mike rustig. ‘Hij weet wat het beroepsgeheim inhoudt. Hij denkt dat een paar sessies bij een therapeute haar kunnen helpen, en ik ben het met hem eens. Hij zou iemand zoeken buiten onze kennissenkring. Ik heb al een afspraak voor haar gemaakt.’

‘Goed. Als jij denkt dat dat helpt.’

‘Daar ben ik van overtuigd.’ Hij zuchtte. ‘Het komt heus goed, Kathleen. Rijd voorzichtig. Ik zie je als ik thuiskom.’

Kathleen klapte haar telefoon dicht en voelde zich alsof ze een dag dwangarbeid had verricht. Als in een roes reed ze de vertrouwde weg naar huis en ze vroeg zich af hoe Joëlle zou reageren op het nieuws dat zij haar baan bij Impost kwijt was – en dat Joëlle zelf een afspraak had bij een therapeute. Wat moesten zij in vredesnaam de hele dag samen doen? Joëlle was de tijd van knutselclubs en kindermusea allang ontgroeid.

Toen ze thuiskwam, lag haar dochter nog steeds in bed. En in de loop van de volgende dagen ontdekte Kathleen dat zij zich hoegenaamd geen zorgen had hoeven maken over gezamenlijke activiteiten. Joëlle kwam zelden voor half twee in de middag uit bed en nadat ze een bord cornflakes had gegeten, hing ze het grootste deel van de dag voor de televisie of bij het zwembad, waar ze druipend van de zonnebrandolie met haar vriendinnen praatte via haar mobiele telefoon. Kathleen begon zich af te vragen of Joëlle de diefstal misschien uit pure verveling had gepleegd. Het was op een of andere manier een troostrijke gedachte. Misschien was haar dochter toch geen sociale mislukking of kleptomane.

Kathleen wilde zeker niet elke dag tot half twee in bed liggen, maar ze had ook geen idee wat ze met haar zeeën van vrije tijd moest beginnen. Ze ging terug naar Impost om haar spullen op te halen; ze las eindelijk de roman uit die er al zo lang lag; ze zat een paar uur achter haar computer om zonder veel

motivatie naar banen te zoeken op internet. Het idee dat ze op sollicitatiegesprek zou moeten, overtuigde haar er al snel van dat Mike gelijk had: ze kon beter een poosje rustig aan doen. Ze was veel te neerslachtig om zich tijdens een martelende reeks gesprekken mooi voor te doen voor een stelletje holle hotemetoten.

Het was bijna een opluchting toen Joëlles therapieessies begonnen, twee maal per week. Het gaf hun beiden een reden om op te staan en zich aan te kleden. De therapeute, dr. Marie Russo, was klein en rond, met grijzend bruin haar dat ze naar achteren getrokken in een wilde knot samenbond. Ze droeg gezondheidsschoenen en modderbruine pakken die eruitzagen alsof ze van een garageverkoop uit een Oost-Europees land kwamen. Na de vierde sessie met Joëlle riep dr. Russo Kathleen in haar kantoor.

‘Ik zou een deel van de volgende sessie graag met u praten in plaats van met Joëlle, mevrouw Seymour.’

Kathleen staarde haar aan. ‘Met mij! Waarom?’

‘Ik denk dat het goed is als ik inzicht krijg in uw gezinsleven. Het gedrag van uw dochter is niet zomaar uit de lucht komen vallen.’

‘Juist. De moeder is altijd de schuldige,’ antwoordde Kathleen. Het was maar voor een deel als grap bedoeld. ‘En ik maar hopen dat er een eenvoudige verklaring zou zijn, zoals druk van de vriendengroep.’

Dr. Russo glimlachte niet. Ze plukte zonder resultaat aan haar wegzakkende haar. ‘Ik zie u donderdag, mevrouw Seymour.’

Toen Kathleen donderdagmorgen wakker werd, begreep ze precies waarom Joëlle gehuild, geprotesteerd en gesmeekt had nadat Mike haar had verteld dat zij naar een therapeute moest. Het was vreselijk verontrustend dat een vreemdeling zou proberen deuren open te breken die jarenlang zorgvuldig dicht en op slot waren gehouden – zoiets als een computercrimeel die je geheime codes kraakte en toegang kreeg tot je persoonlijke

documenten. Later zat ze stijfjes tegenover dr. Russo in een stoel, haar voeten plat op de vloer en haar zwetende handpalmen om de armleuningen geklemd. Er was geen professionele psycholoog voor nodig om Kathleens lichaamstaal te interpreteren. Dr. Russo verspilde geen tijd en kwam direct ter zake. Ze was het soort vrouw dat het verband met één ruk van de wond trok, besloot Kathleen.

‘Joëlle vertelt mij dat jullie nooit met elkaar praten. Ze zegt dat ze het erg moeilijk vindt om met u te communiceren.’

‘Is dat niet een algemeen verschijnsel bij tieners?’ vroeg Kathleen met een nerveus lachje. De therapeute lachte niet.

‘Toen ik haar vroeg om u te beschrijven – om me haar visie op u als persoon te geven – kon ze dat niet. Zij weet niet wie u echt bent als u niet de duidelijke rollen speelt van echtgenote of succesvolle zakenvrouw.’

Kathleen kon geen woord uitbrengen. Ze had zich altijd enorm ingespannen om niemand haar echte ik te laten zien. En zichzelf al te nauwkeurig onder de loep nemen was wel het laatste wat ze wilde.

‘Ik kan aan uw uitdrukking zien dat het commentaar van Joëlle u van streek maakt,’ zei de therapeute. Ze leunde iets naar voren. ‘Ik denk dat het goed zou zijn als u vertelt wat u nu denkt.’ Kathleen gaf nog steeds geen antwoord. ‘Ik weet dat dit uw eerste sessie bij mij is, mevrouw Seymour,’ ging dr. Russo verder, ‘maar u kunt me vertrouwen.’

Kathleen schraapte haar keel. ‘Het spijt me, maar vertrouwen is een heel heikel punt bij mij.’

‘Wilt u mij vertellen waarom dat zo is?’

Ze schudde haar hoofd en herinnerde zich wat ze in een zelfhulpboek had gelezen. Als het vertrouwen van een kind in zijn ouders op jonge leeftijd werd geschaad, werd het moeilijk voor zo’n kind om een ander te vertrouwen – inclusief God. Maar de reden voor haar gebrek aan vertrouwen was een doos van Pandora die zij zeker nu niet open zou doen. ‘Ik dacht dat het

hier om Joëlle ging, niet om mij,' merkte ze ten slotte op. Dr. Russo bleef gewoon doorvragen.

'Vindt u dat Joëlles beoordeling van uw verstandhouding redelijk is?'

'U bedoelt dat we niet erg goed met elkaar communiceren? Ja, dat is correct. Ik ben afgestudeerd in wiskunde en bedrijfsadministratie. Ik ben een registeraccountant met een academische graad. Ik heb nooit veel gehad met al dat halfzachte gedoe of het uitdrukken van mijn *innerlijke gevoelens*.'

Maar ze was geen volkomen mislukking op het gebied van communicatie, wilde ze eraan toevoegen. Zij en Mike communiceerden heel goed en hadden zelden strijd. Ze waren getrouwd toen ze beiden in de dertig waren en tevreden met hun status als alleenstaande en hun levens los van elkaar. Kathleen was geen vrouw die een man nodig had om 'compleet' te zijn of die lange en diepe gesprekken over alles wilde voeren. Wat ging het haar aan wat Mike elke minuut van de dag dacht of voelde?

'Joëlle is een erg gevoelige, jonge vrouw.' De woorden van dr. Russo onderbraken haar gedachtestroom. 'Zij wil haar gevoelens *wel* uitdrukken – tegenover u, niet alleen tegenover haar vriendinnen. Maar ze heeft er behoefte aan te voelen dat u ook iets van uzelf teruggeeft. Ziet u, ze probeert te ontdekken wie ze is, en een deel van die ontdekkingstocht is dat zij moet weten waar zij vandaan komt – waar haar ouders vandaan komen.'

'Hoho!!' Kathleen stak haar beide handen op. In haar hoofd begonnen alarmbellen en sirenes te rinkelen en te loeien alsof er een grote brand was uitgebroken. Ze verwachtte haast dat de sprinklerinstallatie zou beginnen te sproeien, of dat de secretaresse naar binnen zou stormen om te schreeuwen: 'Bel 9-1-1!' Kathleen wilde van haar stoel opspringen, de kamer uit rennen en nooit meer terugkomen, maar de bezorgdheid om Joëlle was sterker en dieper dan haar angst. Ze was er nog steeds niet van overtuigd dat het blootgeven van haar zorgvuldig weggestopte zelf Joëlle kon redden van een keuze voor het criminele pad,

maar ze wist wel dat zij voor haar dochter door het heetste vuur wilde gaan.

‘Luister, dr. Russo, ik zal eerlijk tegen u zijn. Ik heb Joëlle hier gebracht omdat zij een winkeldiefstal pleegde. Ik begrijp niet hoe dat in de toekomst te voorkomen is door over mijn verleden te praten.’

‘U benadert dit alsof Joëlle een probleem heeft dat ik even moet “repareren” zodat u weer een perfect gezinnetje zult hebben.’

‘Dat ziet u verkeerd. Ik heb nooit een perfect gezin gekend. Ik zou niet weten hoe dat eruitzag, en nog minder hoe het zou zijn om daarin te leven.’

De therapeute duwde een losse haarstreng terug en drie andere, nog langer en grijzer, vielen naar voren. Kathleen beet op haar lip en onderdrukte de neiging om uit te roepen: ‘Ga toch alsjeblieft eens naar de kapper, mens!’

‘Om antwoord te geven op uw vraag,’ ging dr. Russo verder, ‘ja, ik geloof dat praten over uw verleden Joëlle kan helpen. Ik denk dat die winkeldiefstal een schreeuw om uw aandacht was.’

‘Ik ben nu hele dagen alleen thuis met haar! Ze kan twaalf uur onafgebroken met me praten, als ze dat wil!’ Maar Kathleen zou nooit toegeven dat die gedachte haar de rillingen over de rug joeg.

‘Ik wil graag dat jullie allebei naar de volgende sessie komen,’ besloot de therapeute rustig. ‘Ik zorg voor een veilige omgeving en treed op als bemiddelaar terwijl we een paar effectieve communicatiestrategieën gaan oefenen.’

Waarom liet ze het allemaal zoveel ingewikkelder klinken dan een gesprek tussen moeder en dochter?

De volgende dagen zag Kathleen met angst en beven uit naar de gezamenlijke therapie sessie. Toen het moment aangebroken was, zat zij met even zweterige handpalmen tegenover Joëlle als de keer daarvoor tegenover dr. Russo. Ze voelde zich alsof ze op de elektrische stoel was vastgebonden en op de eerste stroomstoot wachtte.

En die kwam al snel.

Joëlle trok de uitnodiging met ballonnen uit haar handtas en zwaaide ermee naar Kathleen. De kaart zat inmiddels onder de vlekken van etensresten. Zat er een boemerang aan dat ding? Waarom bleef die kaart steeds weer uit de vuilnisbak opduiken om haar te achtervolgen?

‘Dit heb ik tussen het afval gevonden,’ zei Joëlle op beschuldigende toon. ‘Waarom praat jij nooit over je familie, mam? Waarom ken ik zelfs mijn tante...’ – ze keek op het kaartje – ‘...mijn tante Annie niet? Heb ik niet het recht om haar te kennen, of mijn eigen grootouders?’

‘Ik wil niets met hen te maken hebben, en zij willen niets met mij te maken hebben,’ antwoordde Kathleen gespannen. ‘Geloof me, je bent beter af als je ze niet kent – als ze geen deel uitmaken van jouw leven.’

‘Waarom?’ Joëlle keek haar woedend aan en eiste een antwoord.

Kathleen keek naar dr. Russo en smeekte in stilte om hulp. Ze kon het niet aan, het maakte haar te zeer overstuur. Ze wilde graag alleen met de therapeute praten, haar alles uitleggen zonder dat Joëlle mee zou luisteren. Maar ze beseftte ook dat het een dodelijke klap voor hun toch al moeizame relatie zou zijn als zij haar dochter nu weg zou sturen zonder een antwoord te geven. Ze klemde haar handen om de leuning en vocht voor haar leven.

‘Ik heb lang geleden het besluit genomen om met mijn familie te breken,’ antwoordde ze ten slotte. ‘Het was een kwestie van zelfbehoud.’

‘Je *zus* organiseert een *feest* voor je *vader*,’ zei Joëlle dramatisch. ‘Hoe kun je zo kil en gevoelloos zijn?’

De elektrische stoel leverde een tweede stroomstoot. ‘Denk je dat echt? Denk je dat ik kil en gevoelloos ben?’

Joëlle gaf geen antwoord. Dat hoefde ze ook niet. Ze zakte achterover in haar stoel en stuurde naar het plafond om te voor-

komen dat haar tranen over haar wangen liepen.

Eindelijk kwam dr. Russo tussenbeide. 'Ik denk dat Joëlle probeert te zeggen dat ze het soms moeilijk vindt om u te begrijpen of zich dicht bij u te voelen. Is dat een correcte weergave, Joëlle?'

Het meisje knikte en veegde een traan weg die ontsnapt was.

Kathleen zuchtte. Er waren geen andere wegen meer om de vraag te vermijden. 'Ik heb een heel akelige achtergrond,' zei ze. 'Niemand in mijn familie was christelijk, maar ik wel. Dat leverde veel spanning op. Wij hebben niets met elkaar gemeen. Ik koos ervoor om weg te lopen – en ik ben weggebleven.'

'Maar toen u zich van uw familie losmaakte, sneed u ook een deel van uzelf af,' merkte dr. Russo op. 'Als u een christen bent, moet u toch ook het principe van de vergeving kennen...'

'Ik heb mijn familie vergeven,' onderbrak Kathleen haar. 'Al lang geleden. Maar ik ben weggebleven om niet opnieuw gekwetst te worden. Ik moest mijn grenzen veiligstellen.'

'Grenzen zijn nuttig zolang ze geen excuses vormen om kwesties van vergeving te mijden. En zolang ze niet ten koste gaan van uw eigen gevoelens.'

'Ik heb mijzelf geoefend om helemaal niets te voelen waar het mijn familie betreft – alsof ik nooit een familie heb gehad. Het was de enige manier waarop ik verder kon met mijn leven en een nieuwe start kon maken.' Ze richtte zich tot Joëlle. 'Het spijt me als ik daardoor kil en gevoelloos lijk. Maar je moet weten dat ik... dat ik van je vader houd, en van jou... heel veel.'

Joëlle gaf geen antwoord en keek niet op. De ijzige afstand tussen hen maakte Kathleen doodsbang.

Dr. Russo verbrak de stilte. 'Joëlle, wilde jij je moeder niet nog een andere vraag stellen?' Het meisje haalde haar schouders op en veegde haar neus af met een papieren zakdoekje. Toen ze geen antwoord gaf, zei de therapeute: 'Mevrouw Seymour, Joëlle vroeg zich af hoe uw relatie met uw eigen moeder was, toen u zo oud was als zij.'

‘Vreselijk,’ zei Kathleen. ‘We hadden permanent ruzie. Over alles.’

‘Hoe is de verstandhouding tussen u en uw moeder nu?’

Kathleens hart begon te bonken. Het was alsof de therapeute in haar wonden wroette en zich een weg baande naar dat stukje van haar dat gebroken en gekneusd was. Kathleen wist dat het een ondraaglijke pijn zou opleveren als zij het uiteindelijk zou aanraken. Gejaagd keek ze de kamer rond, op zoek naar een schilderij, een ingelijst diploma – wat dan ook om het beeld van haar moeder te verdringen dat zich in haar geest begon te vormen. ‘Mijn moeder is dood,’ zei ze zacht.

‘Dat spijt me. Was er sprake van een afsluiting? Was er verzoening voordat zij stierf?’

Verre van dat. De laatste woorden die Kathleen tegen haar moeder had gesproken, waren kwaad geweest – woorden die nooit meer teruggenomen konden worden. De therapeute wachtte op een antwoord.

‘Mijn moeder is heel... plotseling overleden. Onverwacht.’ Kathleen was niet in staat er meer over te zeggen. ‘Ik zie niet in wat iemand van ons hiermee opschiet.’

Dr. Russo glimlachte. Kathleen veronderstelde dat zij er sympathie mee wilde uitdrukken, maar onder deze omstandigheden, met Kathleens hele leven in scherven om haar heen, had zij veel weg van een draconische Sinterklaas. ‘Misschien zou Joëlle meer band met u voelen,’ zei ze op een kleuterjuffentoon, ‘als u met haar zou praten over de moeilijkheden die u met uw eigen moeder had.’

‘Zodat ze me als menselijk zou zien, in plaats van als kil en gevoelloos? En wanneer is het de beurt van mijn man om zijn verleden hier te laten uitspitten?’

‘Natuurlijk wil ik ook met meneer Seymour praten. Met jullie alle drie, eigenlijk. Ik weet dat het pijnlijk kan zijn om in het verleden te duiken, maar ik zie het graag als het terugrollen van een afgebroken draad, om te kijken waar die vandaan kwam. Als

we eenmaal weten waar de draad deel van uitmaakte, kunnen we beginnen om hem weer in een prachtig patroon vast te weven.'

Wie was deze vrouw eigenlijk? Een verslonsde televisie-psycholoog?

Kathleen had Mike met opzet in het gesprek gebracht, in de hoop dat hij iets van de druk zou kunnen opvangen die zij voelde. Maar toen ze eenmaal uit het kantoor van de therapeute was en niet meer op de elektrische stoel zat, wenste ze dat ze hem erbuiten had gelaten. Ze wist precies wat hij zou zeggen, want ze hadden dit gesprek al eens eerder gevoerd. Mike zou haar zeggen dat zij moest proberen met haar familie in het reine te komen voordat het te laat was. Hij zou haar herinneren aan de Bijbelpassage die zei dat je je bij onmin eerst met je broeder moest verzoenen voordat je vergeving kon vragen bij God. Hij zou haar vragen hoe ze zich zou voelen als Joëlle van huis weg zou lopen, zoals zij had gedaan, en nooit meer terug zou komen.

Plotseling herinnerde ze zich die ellendige uitnodiging die maar niet in de vuilnisbak wilde blijven, waar zij hoorde. Moest ze naar het feest voor haar vader gaan? Ze kon haar werk in elk geval niet meer als excuus gebruiken.

Onderweg naar huis wierp Kathleen steelse blikken op het perfecte profiel van haar dochter, tussen de uitbundige krullen. Ze kreeg tranen in haar ogen toen ze aan Joëlle als baby dacht. Waarom was zij nooit in staat geweest haar haar liefde echt te laten voelen? Ze hunkerde ernaar Joëlle naar zich toe te trekken en haar stevig aan haar hart te verbinden, maar het werd haar onmogelijk gemaakt door de verlamdende angst dat zij haar zou teleurstellen en haar vertrouwen zou vernietigen... zoals haar eigen vertrouwen zo wreed vernietigd werd. Ze zag Joëlle van haar af drijven en wilde niets liever dan haar terughalen voordat het te laat was. Maar hoe? Als ze haar dochter alleen kon redden door haar eigen verleden op te rakelen, dan zou ze dat doen, besloot zij. Ze reed de auto de garage in en zette de motor af.

‘Waarom kijk je me zo aan?’ vroeg Joëlle toen ze merkte dat Kathleen naar haar staaarde. Haar moeder schraapte haar keel en knipperde een traan weg. Waarom was dit zo moeilijk?

‘Ik houd van je, Joëlle.’

‘Weet ik,’ mompelde ze. Ze stapten uit en liepen zwijgend de keuken in.

‘Mag ik mijn uitnodiging alsjeblieft terug?’ vroeg Kathleen bijna fluisterend. ‘Ik doe het. Ik ga ernaartoe.’ Joëlle keek haar niet aan toen ze de kaart gaf. Ze vluchtte via de trap naar haar eigen kamer.

Kathleen pakte de telefoon voordat ze de kans zou hebben om van gedachten te veranderen. Als ze haar zus overdag belde, was Annie misschien op haar werk en zou ze niet met haar hoeven praten. Ze kon een boodschap inspreken op het antwoordapparaat. Het schokte haar toen ze bedacht dat ze het telefoonnummer van haar eigen zus niet had geweten als het niet op de uitnodiging had gestaan.

De telefoon ging vier keer over... vijf keer. *Dit is het antwoordapparaat van Annie en Bob. Spreek alstublieft een boodschap in na de pieptoon...*

Opluchting.

Kathleen greep de draadloze telefoon steviger vast. ‘Dag Annie, met Kathleen. Ja, ik weet het, je bent waarschijnlijk verbaasd iets van mij te horen. Niet flauwvallen... goed, ik ga proberen om er volgende week te zijn op... de bijeenkomst voor papa.’ Ze kon het geen feest noemen. Wilde dat niet. ‘Dus eh... dan zie ik je volgende week? Dag.’ Ze legde het toestel behoedzaam op de keukentafel, alsof het zou kunnen opspringen om haar te bijten.

Waar was ze in vredesnaam mee bezig?

Eerder verschenen van Lynn Austin:

Anker in de storm
Dochters van de kust
Land van belofte
De plantage
In wonderland
Ver bij jou vandaan
Tegen de stroom in
Eva's dochters
Ware liefde
Eindelijk thuis
De boomgaard
Laatste vlucht
Eigen wegen
Toevlucht

De wederopbouw van Jeruzalem:

Zacharia, keer terug
Ezra, leid Mijn volk
Nehemia, bouw op Mij

Koning Hizkia:

God is mijn sterkte
God is mijn lied
God is mijn redding

Koning Manasse:

De God van mijn vader
De God van mijn volk

De Amerikaanse Burgeroorlog:

Bevrijdend licht
Donker vuur
Vlam van hoop

Non-fictie:

Altijd in Gods hand
Lopen op het water

Een aangrijpende familiesaga die laat zien hoe de beslissingen van gisteren leiden tot de keuzes van vandaag

Vijfendertig jaar geleden verbrak Kathleen het contact met haar familie. Net als haar moeder en grootmoeder vóór haar deden, liet ze alles achter zich en bouwde ze elders een nieuw bestaan op.

Ogenschijnlijk heeft Kathleen alles gekregen waarnaar ze verlangde: ze is getrouwd met een zorgzame man, heeft een geweldige dochter en komt in materieel opzicht niets te kort. Maar onder de oppervlakte vertoont haar leven barsten en scheuren. De wonden van Kathleens jeugd zijn nooit geheeld. Haar relatie met haar dochter staat onder druk, omdat Kathleen niet weet hoe ze haar liefde moet tonen.

Wanneer Kathleen onverwacht wordt uitgenodigd om haar familie te bezoeken, besluit ze het verleden onder ogen te zien en eindelijk te spreken over alles wat ze al die jaren verzwegen heeft. Misschien kan ze in de keuzes van haar moeder en grootmoeder de antwoorden vinden op haar vragen... en misschien ligt daar ook de weg naar haar dochters hart.

Lynn Austin wordt geroemd om haar historische romans, zoals *Dochters van de kust*, *Anker in de storm* en *Eva's dochters*. Van haar boeken zijn in Nederland inmiddels meer dan 450.000 exemplaren verkocht. Ze is de bescheiden winnares van maar liefst acht Christy Awards, de meest prestigieuze prijs voor christelijke romans in de Verenigde Staten.

NUR 302

ISBN 978 90 297 3048 8

9 789029 730488

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT